

Program for
områdefornyelse
Hem

2018

SKIVEKOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Forord	3	Byrum	30
Tema for områdefornyelsen i Hem	4	Halområdet	31
Målsætning og succeskriterier	6	Bænke i byen	32
Borgerinddragelse	9	Byrum omkring stationen	33
Beskrivelse af Hem	10	Danelykke	34
Befolkningsudvikling og beskæftigelse	12	Trafik og Stier	35
Hems historie	14	Forskønnelse af hovedgaden	36
Virksomheder i Hem	15	Stiforløb rundt om byen	38
Virksomheder omkring Hem	16	Kultur og Fællesskaber	39
Bebyggelse og bygningsfornyelse	17	Kommunikation	39
Overordnet planlægning	18	Etablering af fælles mødested	40
Kommuneplan	19	Pulje til borgeraktiviteter	41
Lokalplaner	21	Budget-, tids- og handlingsplan	42
Rent Liv i Skive	22	Investeringsredegørelse	44
Energibyen Skive	23	Organisering	46
Bosætningsstrategi	24	Bilag	47
Skive Byfond og Bygningsforbedringsudvalg	25	Udarbejdelse	49
Indsatsområder	26		
Grønnere og skønnere	27		
Søområde v. Brøndumvej inkl. branddam	28		
Hundeskoven og Blyparken	29		

Forord

Hem – Landsbyen i nærheden

Efter tålmodig venten og vedholdenhed træder Hem nu ind i rækken af landsbyer i Skive Kommune, som undergår områdefornyelse. Og områdefornyelse i Hem giver god mening. Dels har byens borgere gennem flere år udført et seriøst forberedende arbejde for at bringe Hem i spil til områdefornyelse. Dels har Hem et stort potentiale. Potentialet knytter sig først og fremmest til det aktive lokale fritids- og foreningsliv, som udgør det nødvendige, solide fundament, en vellykket områdefornyelse skal hvile på. Men ikke mindst er Hem en af to landsbyer i Skive Kommune, der vokser og har en tilgang af nye borgere.

Skive Kommune ser det som en oplagt opgave at understøtte de positive takter, som ses i Hem og vil søge at bidrage til de bedst mulige vilkår for fortsat vækst og udvikling. Vi kan kun bifalde, at Hem har valgt at gøre Rent Liv og en bæredygtig profil til et led i områdefornyelsen, og det vil blive interessant, at se det udfoldet i praksis.

Jens Peder Hedevang

Formand for Skive Byråds Udvalg for Teknik-, Miljø og Udvikling

Tema for områdefornyelsen i Hem

Borgerne i Hem har valgt, at temaet for deres områdefornyelse og rammen for det gode liv i deres by skal være **”Hem – landsbyen i nærheden”**.

Det har været tydeligt, såvel på borgermødet som på arbejdsgruppemøderne i Hem, at fællesskabet er vigtigt for byen. Nærhed, fællesskab og hygge har været ofte gentagne ord, når borgerne skulle beskrive, hvad det er, Hem kan karakteriseres ved. Og ikke mindst er det ord, som er gået igen, når de skal beskrive, hvad de ønsker for byen og de nye tiltag, som skal præge byen fremadrettet.

Nærhed kan knytte an til mange forskellige betydninger. Hem er lige i nærheden af Skive; der er således blot 4 km fra landsbyens kvaliteter ind til Skives mange tilbud. Og omvendt er der blot 4 km fra den større by og ud til det nære lokale liv og fællesskabet i Hem. Og Ikke meget længere er der til fjorden.

Men nærheden knytter altså også an til det indre liv i Hem; til de mange fælles aktiviteter, de fælles mødesteder, ønsket om at dyrke det yderligere i fremtiden, og at gøre nærhed til et centralt omdrejningspunkt for byens indre liv, dens fællesskaber og mellem borgerne i byen. Ikke mindst er nærheden til det grønne - til naturen - et væsentligt omdrejningspunkt for de forskønnende og forbedrende tiltag, som nu igangsættes i Hem. De grønne og blå mødesteder i naturen vægtes højt i områdefornyelsen i Hem.

I et mere overordnet perspektiv kan man måske sige, at programmet for Hem også har et underliggende tema om bæredygtighed: Social, økonomisk, miljømæssig bæredygtighed.

”En bæredygtig udvikling er en udvikling, som opfylder de nuværende behov, uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare.”

Kilde: Brundtland Kommissionen

Social bæredygtighed gennem levende fællesskaber, fysiske og virtuelle mødesteder, kulturelle aktiviteter og mødet mellem mennesker på tværs af alder og køn, som holder byen levende.

Økonomisk bæredygtighed gennem flere tilflyttere, områdefornyelse som medfører øgede investeringer i byen, et voksende erhvervsliv, fondsmidler etc.

Miljømæssig bæredygtighed gennem flere rekreative arealer, grønne og blå byrum, gode forhold for den kollektive trafik, forbedrede vilkår for dyre- og planteliv etc.

Skive Kommune har en stærk klimaprofil og et mål om rent liv, som Hem Skole omsætter til konkret handling med

skolens elever. Og både kommune og skole arbejder på, at nogle af FN's 17 verdensmål om bæredygtighed omsættes til virkelighed.

Måske kan vi i områdefornyelsen i Hem være med til at gå forrest, således at de løsninger og veje til udvikling og forandring, vi kommer til at se i Hem, flugter med de overordnede mål for forandringer i verden, som 200 lande har forpligtet sig på. På denne måde tager det globale på fineste vis sit afsæt i det lokale.

Hem tager umiddelbart ansvar for sig selv - for det gode liv, de gode relationer; for bæredygtige løsninger og rent liv i det lokale – og bliver samtidig løftet op til at blive en del af en global bevægelse hen imod en bæredygtig verden.

Målsætning og succeskriterier

Hem er en af mange landsbyer i Skive Kommune og det ganske land der ønsker sig flere indbyggere. Men i modsætning til mange andre landsbyer er Hem i den heldige situation, at den efter mange års tilbagegang rent faktisk oplever, at indbyggertallet øges – ikke med syvmile skridt, men stille og roligt. En udvikling som det på alle måder giver mening at understøtte.

Borgerne i Hem har selv formuleret overskriften for deres områdefornyelse: *Hem – Landsbyen i nærheden*; de har indkredset, hvad begrebet nærhed betyder for dem, samt hvad det gode liv i Hem indebærer.

Målet efter en gennemført områdefornyelse må på den baggrund derfor være et Hem, hvor man oplever:

- fortsat vækst i indbyggertallet
- flere lokale virksomheder og arbejdspladser
- Flere og forskønnede mødesteder
- Øget fællesskab og bedre naboskab
- Forskønnede rammer og flere grønne-blå oaser
- at bæredygtighed er et bevidst tema for byens borgere
- At borgere og besøgende oplever Hem som *Landsbyen i nærheden* – en by med en tydelig profil

Hem flager: By får seks millioner til områdefornyelse

AF PAULI VENDELBO
05-04-2017 KL. 14:22

Flagene blev hejst i Hem i dag, fordi byen har fået seks millioner kroner til fornyelse. Foto: Steen Don

Flagene røg onsdag til tops i Hem.

Og det er ikke på grund af en særlig fødselsdag, men derimod at byen nu har fået finansieringen på plads i forhold til områdefornyelsen med overskriften »Hem - en landsby i nærheden«.

Seks millioner er blevet bevilget til projektet. De fire millioner kroner kommer fra Skive Kommune, mens de resterende to millioner kroner kommer fra staten.

- Vi fik beskeden tirsdag eftermiddag, og vi har ikke haft hænderne nede lige siden. Det er stort for Hem, og derfor fejrer vi det med at flage hele dagen i dag, siger Heidi Poulsen, der er formand for Hem og Omegns Borgerforening.

Nu skal kræfterne i Hem i gang med at lægge konkrete planer for områdefornyelsen. Det betyder, at der snart vil blive indkaldt til borgermøder, så gode idéer og visioner kan komme på bordet.

- Vi har ikke turde lave konkrete planer, før økonomien var på plads, men nu går vi også i gang, lyder det fra Heidi Poulsen.

Skive Folkeblad 05.04.2017

Det er således væsentligt, at Hem, trods nærheden til Skive, fremstår med en tydelig egen profil. At byen ikke opleves som en "gennemkørselsby", men som en levende by i fællesskabets tegn med gode aktive mødesteder, levende kulturfællesskaber og nærhed til hinanden. Og en landsby hvor de fysiske forandringer og forbedringer understøtter de sociale tiltag og fremhæver byens profil.

Hem kan desuden, ved at markere sig med en grøn profil, blive den landsby i Skive, der er mest på forkant med energirigtige løsninger, Rent Liv og bæredygtighed i alle dets facetter og dermed bidrage til at omsætte såvel Skive Kommunes som FN's målsætninger i praksis.

Seks millioner kroner på vej til lokal by i vækst

AF PAULI VENDELBO
09-12-2016 KL. 29:33

Det er blandt andet nye byggegrunde og flere børnefamilier, der har givet Hem en befolkningstilvækst gennem de seneste fem år. Arkivfoto: Casper Jacobsen

Med få kilometer til Skive er Hem blevet et attraktivt sted at bo. Børnefamilier flytter til, børn bliver født, og husgrundene bliver solgt.

Det betyder, at Hem er en af blot to landsbyer i Skive Kommune, der gennem de seneste år har oplevet en befolkningstilvækst.

Efter en uafbrudt negativ udvikling siden 1980'erne har Hem de seneste fem år formået at vende udviklingen og har øget befolkningstallet med knap fem procent.

- Der er blevet solgt mange huse, og det er børnefamilier, der er kommet til. Samtidig er der også blevet født en del børn, så vi står faktisk og mangler en dagplejemor, siger formanden for Hem og Omegns Borgerforening, Heidi Poulsen.

Den positive udvikling i Hem vil Skive Kommune gerne understøtte, og det skal ske i et tæt samarbejde med borgerne i Hem.

Udvalget for teknik- og miljø sagde på et møde i denne uge ja til at skyde en områdeformydelse i gang, så der kan skabes et spændende og attraktivt landsbymiljø for de borgere, der bor i Hem samt kommende tilflyttere.

Projektet med områdeformydelsen har fået overskriften »Hem - en landsby i nærheden«, og der er budgetteret med seks millioner kroner, hvoraf de fire millioner kroner skal komme fra Skive Kommune, mens de resterende to millioner kroner skal komme fra staten.

Der er netop færdiggjort en ansøgning om de to millioner kroner, som er sendt af sted til Christiansborg, så nu venter Skive Kommune og borgerne i Hem blot på svar.

- Vi venter med at blive helt konkrete i vores forslag, indtil vi har de sidste penge på plads, men der er lagt op til, at det er by-området og hallen, der skal have et løft. Derudover vil vi også meget gerne have nogle flere og bedre stisystemer, siger Heidi Poulsen.

Hun tror, at Hem oplever en vækst på grund af den korte afstand til Skive og på grund af, at boligpriserne er på et helt andet niveau end i Skive.

- Vi skal udnytte, at det er billigere at bo her end i Skive, og derfor skal vi gøre det så attraktivt som muligt at bo netop i Hem, lyder det fra Heidi Poulsen.

Heidi Poulsen er også medlem af den borgergruppe, der er blevet nedsat på tværs af forskellige foreninger i Hem. Det er netop borgergruppen, der har dialogen og samarbejdet med Skive Kommune i forhold til områdeformydelsen.

Skive Folkeblad 01.10.2016

SKIVEKOMMUNE

De ni nyfødte børn i Hem i 2017 med deres mor eller far. Fra venstre mod højre er det Wicky Christensen med Alfred, Karin Klysner med Emil, Maiken Sinding Krog med Simone, Mie Bitten Christensen med Karen, Troels Mikkelsen og Ditte Aakjær Iversen med tvillingepigerne Ella og Ida, Marianne Hummelmoose Klit med Alfred Emil, Louise Sohn Thomsen med sin datter og Carina Dahl med Sigurd.

Foto: Steen Don

2017 blev et godt år for Hem:

Ni nyfødte børn og millioner til udvikling

Først kom Alfred til verden i januar. Så kom Emil i februar, Simone i april og Karen i maj.

Tvillingepigerne Ella og Ida blev født i juni, og Alfred Emil blev født i september.

Louise Sohn Thomsen fødte en datter i slutningen af oktober, der endnu ikke har fået et navn, og først i november kom så lille Sigurd.

Ni børn blev der født i Hem i 2017, og de er alle med til at fortsætte den positive udvikling, som Hem oplever i øjeblikket.

For efter en uafbrudt negativ udvikling siden 1980'erne har Hem de seneste fem år formået at vende udviklingen og har øget befolkningstallet med knap fem procent.

Det skyldes ikke mindst, at børnefamilier flytter til, børn bliver født, og busrundene bliver solgt.

Faktisk har 2017 har været et af de bedste år for byen Hem.

Ud over de nyfødte børn blev der bevilget seks millioner kroner til udvikling af byen i foråret, siden kom en mobilmast til, som gør det lidt nemmere at tale i telefon,

og lige inden nytår besluttede politikerne i Skive Kommune, at der skal bygges en helt ny børnehave til cirka fem millioner kroner efter omfattende fund af skimmelsvamp i den nuværende.

NI BØRN I 2017

Det er i hvert fald tydeligt for alle, der kører gennem Hem, at der bliver født børn få kilometer vest for Skive. Der bliver sat en ny stork op i chikanen ved indgangen til byen fra Skive-siden, hver gang det sker.

Og i 2017 er der altså sat en ny stork op ni gange.

Det glæder ikke mindst den lokale skoleleder.

- De ni nyfødte ser rigtig godt ud, for det svarer nogenlunde til de seneste år, og jeg ved, at der kommer flere. Samtidig bliver der solgt huse, så jeg er meget positiv omkring udviklingen, der er fremadgående, siger Helle Kappel Nielsen, der har oplevet en enkelt årgang med kun fem børn.

Optimismen deler forældrene til de nyfødte børn. Ifølge nogle af dem er børnene

et tydeligt tegn på, at der er kommet mere gang i Hem.

- Børnetallet er svagt stigende i Hem, og det går den rigtige vej. Og det skyldes ikke mindst, at der er unge par og familier, der flytter til byen. Samtidig er der kommet et større sammenhold i byen, hvor rigtig mange bakker op om forskellige ting, siger Wicky Christensen, der i januar fik sit og mandens tredje barn - Alfred.

For hende er det vigtigt, at der bliver født børn i Hem-området, så tilbuddene til børnene kan opretholdes.

- Det er selvfølgelig godt, at vores børn har nogle legekammerater her omkring, men det vægter også meget, at kvaliteten af dagplejen, børnehaven og skolen er høj, siger Wicky Christensen.

ALT ER I HEM

Mie Bitten Christensens familie er blandt dem, der er flyttet til Hem i løbet af det seneste halvandet år.

Der er også kommet et barn til verden siden da.

I maj så Karen dagens lys for første gang.

- Vi boede i en lejlighed i Skive, og vi havde brug for mere plads, da jeg blev gravid, og så flyttede vi til Hem, hvor jeg har meget af min familie, siger Mie Bitten Christensen.

Og Mie Bitten Christensen har ikke fortrudt, at familien rykkede fra Skive til Hem, for i byen er der alt, hun og familien skal bruge.

- Jeg tror, vi bliver i Hem i mange år, for vi mangler intet her. Der er kommet flere mennesker, mere gang i byen, og nu skal vi bare lige have idrætslivet til at følge med, siger Mie Bitten Christensen.

For et par måneder siden blev der holdt et borgermøde i Hem, hvor flere end 200 mødte frem.

Der blev fremtidens Hem diskuteret, og der blev lavet nogle grupper, der nu skal arbejde videre med udviklingen af byen.

PAULI VENDELBO

pd@skivekommune.dk

Skive Folkeblad 28.12.2017

Borgerinddragelse

Gennem flere år har en arbejdsgruppe, bestående af medlemmer som repræsenterer forenings- og fritidslivet samt de kulturbærende institutioner i Hem, arbejdet på at komme i betragtning til områdefornyelse.

I 2016 blev Hem politisk godkendt til områdefornyelse, og processen blev officielt skudt i gang med et borgermøde med fællesspisning, hvor ikke færre end 200 borgere i alle aldre deltog. Et ganske imponerende fremmøde for en by med 538 borgere.

Forud for borgermødet havde styregruppen peget på fem overskrifter for områdefornyelsen i Hem. Borgerne blev på mødet bedt om at komme med ønsker og bud på, hvad Hem allerede er god til, og hvor Hem kan blive endnu bedre under disse overskrifter. Engagementet og samtalen var livlig og udmøntede sig i et helt katalog af ønsker, der har dannet grundlag for det videre arbejde i arbejdsgrupperne.

På borgermødet meldte 34 borgere sig til i alt fire arbejdsgrupper. De har mødtes tre gange og arbejdet med at udvikle ideerne til det, der nu er programmet for områdefornyelsen i Hem. Der er altså en direkte linie, fra at borgere i Hem havde indledende tanker om at udarbejde en udviklingsplan for Hem, over borgermøder, arbejdsgruppemøder frem til dette program. Og det er borgernes og kommunens ønske, at den borgernære proces og anerkendelsen af, at borgerne er eksperterne på Hem, er fundamentet for, at vi opnår de bedst mulige resultater med områdefornyelsen i Hem – som på en gang er forskønnelse, fornyelse og forstærkede fællesskaber og et Hem i fortsat vækst og udvikling.

Borgermøde i Hem Hallen – skolens elever havde tegnet deres ønsker til områdefornyelsen

Beskrivelse af Hem

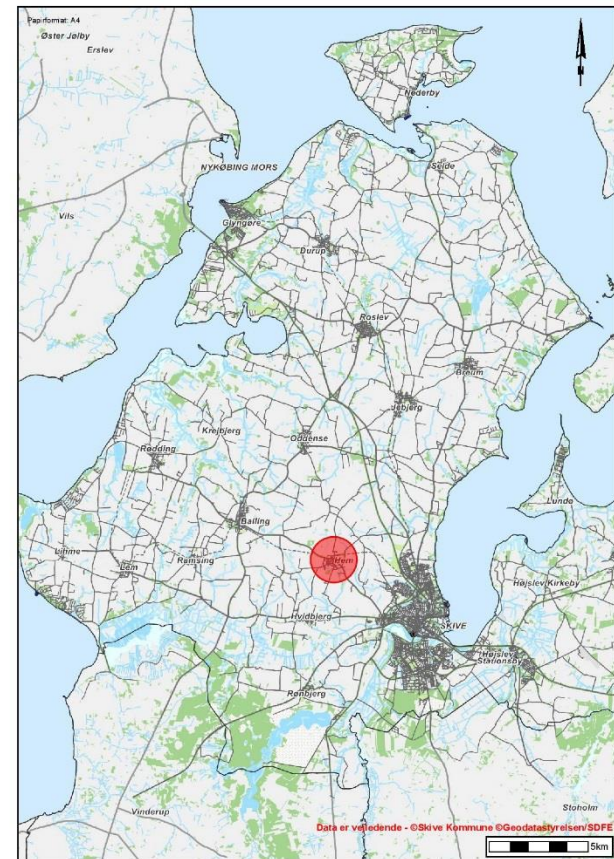
Hem ligger ca. 4 km nordvest for Skive og er en mellemstor bosætningsby ift. Skive. Hem placerer sig i Sallings landbrugsland, og byen er til alle sider omgivet af gårde og agerdyrkning.

Hem er en landsby med fine kulturhistoriske værdier, som rummer en del bevaringsværdige bygninger, og stort set alle de bygninger, man registrerede i 1995 som bevaringsværdige, findes stadigvæk.

Det første man bemærker ved Hem, er den velbevarede gadestruktur, som ud over de bevaringsværdige bygninger, er med til at definere de forskellige udviklingstrin i byen udviklingshistorie:

Den ældste del af byen er repræsenteret ved spor efter flere af de gamle gårdtofter (4-5 stk.) omkring fællesskabets toft og kirken, som selv synligt ligger på kirketoften. Det gamle vejkrøds Krarupvej-Brøndumvej, er den gamle hovedfærdselsåre i denne periode og her var også skole og forsamlingshuset placeret.

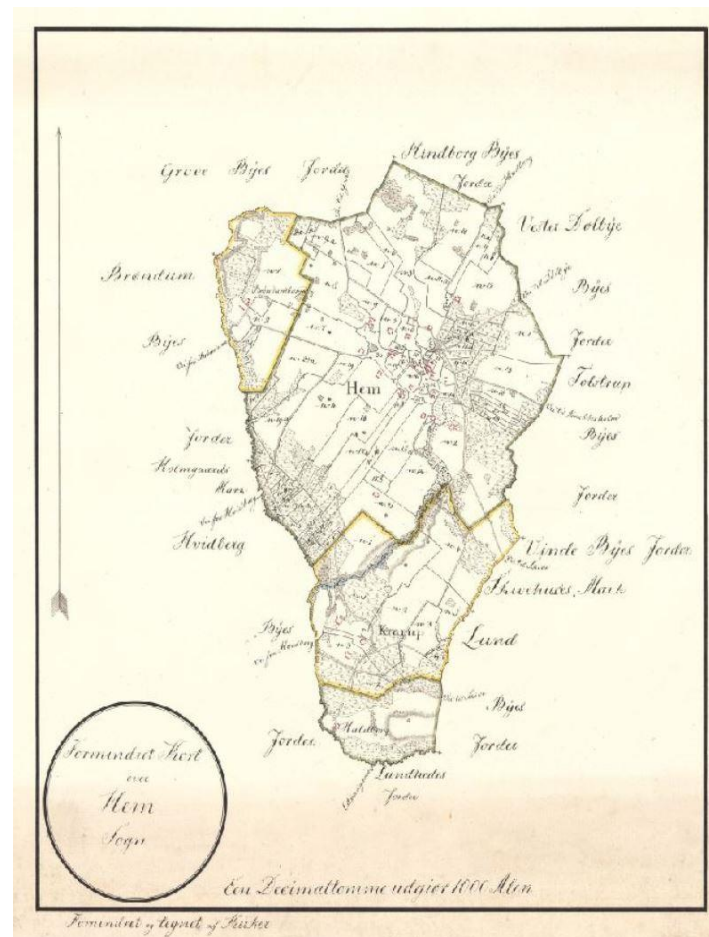
Andelsbyen voksede siden frem langs Ballingvej og føjer en ny tids udvikling og fremgang til på nordsiden af det gamle centrum, uden at udslette det. Der er en del fine velbevarede bygninger fra denne periode lige omkring århundredeskiftet, hvoraf den gamle købmandsforretning er en af dem.

Hem blev for en periode stationsby i 1924, da Vestsallingbanen åbnede, og stationsbyen omkring stationen er et fint eksempel på en bydel fra 1960'erne, som har kulturhistorisk værdi.

Hem har udviklet sig som en tidstypisk vejkanstby og er vokset langs landevejen mellem Balling og Skive.

Hem består af ældre byhuse, nedlagte landbrug, og i 60'erne- 80'erne blev der bygget mange parcelhuse, som præger bybilledet. I starten af det nye årtusinde er der udstykket 13 nye parcelhusgrunde. Hem har således udviklet sig i flere perioder, og de forskellige tidsperioder opleves tydeligt i byen.

Hem Sogn ca. 1816 (Geodatastyrelsen)

Befolkningsudvikling og beskæftigelse

I det store billede har Hem oplevet markant tilbagegang på indbyggertallet siden 1970'erne, hvor man havde over 700 indbyggere til i dag 538. Over de seneste 5 år er udviklingen dog vendt og der har været en positiv befolkningstilvækst på 25 personer eller 4,9% i Hem. I Skive Kommune som helhed er der blevet 2% færre borgere i samme periode. Hem bryder altså umiddelbart med udviklingen i Skive Kommune, hvilket kun ses i én anden landsby i Skive Kommune.

Den positive befolkningsudvikling de seneste fem år fordeler sig som følger:

Der er 138 børn og unge i alderen 0-17 år i Hem i 2016. Over det seneste 5 år har det tal været stabilt – med et enkelt positivt udsving i 2013-2015, men det er nu atter reduceret og har stabiliseret sig på 2012 niveau (Skive Kommune ca. 8,3% færre børn/unge).

Der er 287 voksne borgere i aldersgruppen 18-64 år, hvilket svarer til yderligere 14 voksne eller en stigning på 5,1% (Skive Kommune ca. 3,4% færre voksne).

Der er 113 seniorer 65+ i Hem, og der er over de sidste fem år blevet yderligere 11 seniorborgere eller en stigning på 10,8% i Hem (Skive Kommune ca. 9,1% flere seniorer).

Umiddelbart bliver der altså ikke i perioden 2012-16 flere børn og børnetallet på Hem Skole falder; det er blandt de

Flere børn på vej til Hem Børnehave i 2018

voksne og i særdeleshed blandt seniorerne, at tilvæksten sker.

Det skal dog fremhæves, at Hem Børnehave melder om vækst i børnetallet i 2018. Tilvæksten er en positiv historie, men der er all mulig grund til at understøtte, at Hem kan forblive i en positiv udvikling og kan fremstå attraktiv med nogle tilbud, som både fastholder de eksisterende borgere og tiltrækker nye.

Skive Kommune har over de sidste 5 år formået at skabe en positiv udvikling, når det gælder andelen af voksne mellem 18-64 år, som er uden for ordinær beskæftigelse - med et fald på 1,5 %-point.

Dette er imidlertid ikke en tendens, der er slået igennem i Hem. Der ser man tvært imod, at der er kommet 2,3%-point flere uden for ordinær beskæftigelse over de seneste 5 år. Det er dog væsentligt at bemærke, at andelen af borgere i Hem uden for ordinær beskæftigelse ligger under niveauet for Skive Kommune som helhed, samt at Skive Kommunes arbejdsløshedstal er ganske lavt med en ledighed på 2,5%.

Målt i enkeltpersoner er andelen af beskæftigede øget med 5 personer over de sidste fem år, hvilket som udgangspunkt er positivt; men det skal altså ses i relation til, at der er blevet 14 personer flere i aldersgruppen i samme periode.

Hovedparten af byens borgere pendler ud af Hem for at arbejde, men der er dog også en række små eller mindre virksomheder i byen, som giver lidt lokal beskæftigelse.

Hems historie

Landsbyen Hem er opstået omkring Hem Kirke, som er ca. 850 år gammel, og Hem kendes helt tilbage til 1420. Indtil begyndelsen af sidste århundrede bestod Hems bygningsmasse af ældre gård- og byhusbebyggelser. Denne gamle landsbykarakter opleves tydeligst i den sydlige del af byen i kvarteret omkring kirken.

I 1892 kom andelsbevægelsen til Hem med etableringen af Mejeriet "Danelykke". Ti år senere åbnede Hem Vareindkøbsforening (Brugsforening) og på samme tid startede P.H. Boll "Hem Maskinfabrik", der fremstillede vindmotorer til landbruget. Maskinfabrikken blev hurtigt den altdominerende arbejdsplads i Hem.

I 1860'erne fik Hem sin første skole og et århundrede senere en centralskole for Hem, Hindborg Dølby.

I 1924 blev Vestsallingbanen åbnet, og Hem Station blev opført nord for landevejsbebyggelsen. Jernbanen kom dog ikke til at præge byens udvikling væsentligt; Vestsallingbanen blev nedlagt i 1966, og på det tidligere jernbaneforløb løber i dag Vestsallingstien.

Antallet af små håndværksvirksomheder er gået ned gennem det forløbne århundrede og de fleste større virksomheder er forsvundet, og rundt omkring i Hem ses en del tomme erhvervsbygninger som afspejler tidligere tiders aktivitet. Hvor Hem tidligere var et driftigt lille midtpunkt for bl.a. Dølby og Hindborg er Hem i dag blevet en beboelsesby tæt på Skive.

Kilde: Kommuneatlas Skive.

Hem Kirke

Virksomheder i Hem

Hem har for sin størrelse en vis erhvervsmæssig driftighed, med en enkelt lidt større privat virksomhed (20-30 ansatte) og en række små virksomheder, hvoraf de fleste er enkeltmandsvirksomheder. Antallet af virksomheder er dog gået ned gennem årene, en del virksomheder er lukkede eller flyttede, og der ses flere helt eller delvist tomme erhvervsbygninger, der vidner om tidligere tiders foretagsomhed i byen. Eksempler herpå er Klorinfabrikken og Hem Maskinfabrik.

Hovedparten af byens borgere pendler da også ud af Hem for at arbejde.

Hem har også erhvervsmæssig bredde for byens størrelse. Dette er i nogen grad hjulpet på vej af nærheden til Skive, hvilket giver et betydeligt større kundegrundlag.

Se bilag for en oversigt over virksomheder i og omkring Hem.

Virksomheder omkring Hem

I den nære omegn omkring Hem er der en række store gårde samt en stor maskinstation med 18 ansatte. Der er desuden en række små virksomheder og enkeltmandsvirksomheder.

Den korte afstand til Skive og et centerområde i udkanten af Skive nær vejen til Hem betyder, at afstanden til Skives virksomheder og tilbud på en gang er en konkurrent for det lokale erhvervsliv og samtidig også Hems mulighed, idet det giver Hems virksomheder nærhed til Skives borgere og dermed et større kundegrundlag.

Bebyggelse og bygningsfornyelse

Almene boliger i Hem

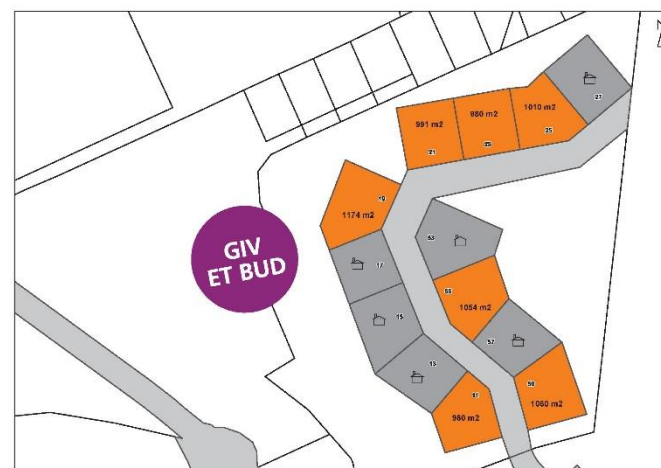
Der er pt. 11 almene boliger (rækkehuse) i Hem administreret af det almennyttige boligselskab Bomiva. Udlejningen er stabil og kun med korte tomgangsperioder, dog er den præget af nogen udskiftning blandt beboerne.

Kommunale bygninger og grunde til salg

I Hem der pt. i alt 7 parcelhusgrunde til salg på Hovvænget i byens østlige del. Et område syd for Brøndumvej er udlagt til storparceller, men er endnu ikke byggemodnet.

På den gamle Hem Maskinfabriks grund, som er privatejet, kunne der evt. være en mulighed for at bygge nye boliger

Hem har pt. ingen ubenyttede erhvervsgrunde, men man vil gerne åbne op for kombineret bolig/erhverv.

Hovvænget

www.skive.dk / 99 15 55 00 / tek@skivekommune.dk

For oplysninger om tilslutningsafgifter til el, vand, kloak og varme, se mere på www.skive.dk

RENT LIV
på Skiveegnen

Overordnet planlægning

I det følgende gives et overblik over den overordnede planlægning, dvs. gældende planer for Hem, foruden Skive Kommunes strategier indenfor områder, der også har betydning i forhold til Hem.

Kommuneplan

En Kommuneplan er en sammenfattende plan der konkretiserer de overordnede politiske mål for udviklingen og arealanvendelsen en kommune og skal omfatte en periode på minimum 12 år.

Skive Kommuneplan 2016-2028 blev vedtaget af Skive Byråd i marts 2016. I Kommuneplanen er Byrådets mål for Hem følgende:

- At fortsat kunne tilbyde attraktive boliggrunde tæt på Skive
- At binde de grønne, rekreative områder (idrætsanlægget, hundeskoven, Blyparken m.v.) og området ved hallen sammen og skabe bedre tilgængelighed for brugere og borgere.
- At skabe sammenhængende stiforløb i byen med grønne/rekreative byrum

Bosætning

I Hem er der syv ledige byggegrunde ved Hovvænget i den østlige del af byen.

Området syd for Brøndumvej er udlagt til storparceller, men er endnu ikke byggemodnet.

På den gamle Hem Maskinfabriks grund kunne der evt. ligge en mulighed for at bygge nye boliger, og der kan derudover dannes flere rekreative møde-/samlingssteder i byen. Byens borgere arbejder pt. med et projekt om at forskønne og forny området omkring skolen og ankomsten til idrætshallen, hvor nye funktioner og aktiviteter også ønskes indarbejdet.

Erhvervsudvikling

Det vurderes ikke, at der er behov for at udlægge nye erhvervsområder i Hem. Til gengæld øges mulighederne for etablering af virksomhed i egen bolig på betingelse af, at virksomheden ikke generer naboer og miljø.

Erhvervsområdet i byens nordvestlige del tages ud af kommuneplanen, da det skønnes, at der ikke er behov for arealet.

Skive Kommuneplan 2016-2028

Energi og Klima

Ingen særlige forhold

Turisme

Ingen særlige forhold

Infrastruktur

Der skal arbejdes med de grønne stier og forbindelser i byen.

I kommuneplanen findes desuden en opgørelse over faciliteter i Hem:

- Byggegrunde – der findes 7 ledige byggegrunde
- Dagligvarebutik
- Daginstitution – én børnehave med 40 børn
- Skole – 0.-6. klasse
- SFO
- Idrætsanlæg med hal
- Forsamlingshus
- Ældrecenter
- Kollektiv transport
- Kollektiv varme – naturgas
- Kulturmiljø – der findes 13 bevaringsværdige bygninger i byen
- Mødesteder – Æblehaven, Blyparken, Hundeskoven og den gamle stationsbygning

Der er ingen ledig erhvervsjord i Hem.

Kort fra Kommuneplan 2016-2028

Lokalplaner

I Hem er der 5 lokalplaner. Planerne fastlægger anvendelsen af de enkelte områder, og hvor og hvor meget, der må bygges.

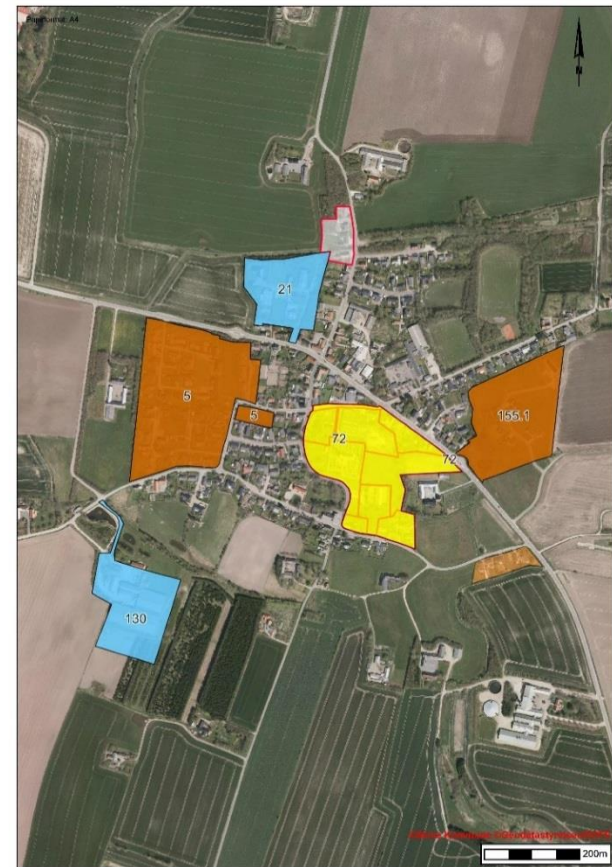
Lokalplan nr. 5 – for et boligområde ved Danelykke.

Lokalplan nr. 21 – for et erhvervsområde i Hem.

Lokalplan nr. 72 – for området ved Hem Kirke.

Lokalplan nr. 130 – for erhvervsområde ved Brøndumvej.

Lokalplan nr. 155.1 – for et boligområde ved Ballingvej.

Rent Liv i Skive

I Skive Kommune har vi "Rent Liv".

Rent Liv er det aktive liv, fjorden, de gode fødevareoplevelser og den bæredygtige energi. Vi holder konstant fokus på at skabe endnu mere Rent Liv på Skiveegnen.

Rent Liv er bl.a. et liv med aktive foreninger og fællesskaber, med levende kultur, idræt og oplevelser, gode fødevarer og energimæssigt fornuftige løsninger. Og der er i Skive Kommune en historisk vilje til skabe liv og udvikling i landsbyerne igennem foreninger og fællesskaber og med kultur, idræt og oplevelser i fokus.

På Hem Skole er Rent Liv og bæredygtighed temaer, som man arbejder meget med. Respekten for naturen, kulturen og den egn eleverne er en del af, er et væsentligt fundament for den bæredygtige dannelse, som er et af skolens mål.

Viljen til Rent Liv og fællesskab i alle dets facetter vil være en bærende kraft i gennemførelsen af områdefornyelsen i Hem.

RENT LIV

på Skiveegnen

Energibyen Skive

Skive Kommune har i mere end 30 år haft fokus på energirigtigt byggeri og etablering af vedvarende energi i kommunale bygninger. Det betyder, at samtlige institutioner i dag har solfangere og andre CO2-neutrale energianlæg.

Skive Byråd besluttede i 2008, at hele kommunen skal være CO2-neutral i 2029. I den forbindelse har Skive Kommune udarbejdet overordnede anbefalinger for udvikling af kommunens energiomlægning, samt krav til energieffektivitet og bæredygtige valg af løsninger til gadelys, vandforbrug, fælles varmforsyning osv.

Det fremgår af kommunens "Klima- og energistrategi", at det er vigtigt at tage udgangspunkt i de muligheder, der findes lokalt, og som på lang sigt kan indgå i den overordnede energiomlægning for hele kommunen.

Bosætningsstrategi

Skive Kommune vedtog i juni 2014 Bosætningsstrategi 2014-2018 for Skive Kommune. Med bosætningsstrategien ønsker Skive Kommune at fremme en øget bosætning i kommunen med afsæt i lokale kvaliteter som natur, lav arbejdsløshed, tryghed, aktivt fritids-, kultur- og musikliv og muligheder for attraktivt beliggende boliger til overkommelige priser.

Som et af bosætningsstrategiens indsatsområder peges på Liv i Skive Midtby og egnens landsbyer.

Om indsats for levende landsbyer hedder det bl.a.:

Vores landsbyer ligger altid tæt på kyst og natur. Det fortrin skal udnyttes til at tiltrække nye beboere. Borgerne skal have større indflydelse på udviklingen i deres by, således at nye og gamle beboere sammen skaber fremtidens landsbyer.

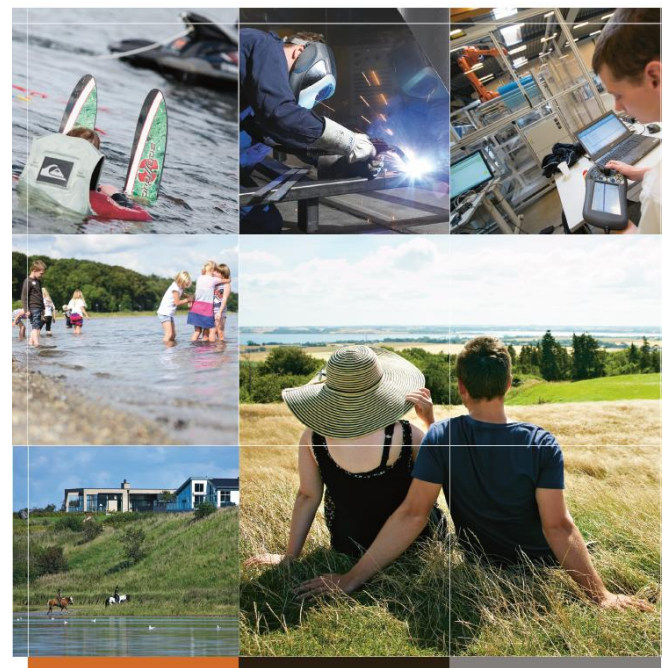
...

Borgerne i Skive Kommune har en høj grad af uafhængighed og selvstændighed omkring forhold, der har med deres levevilkår at gøre. Det kommer til udtryk især i oplandsbyerne, hvor borgerne har taget hånd om udviklingen, og den kommunale administration har bidraget med råd, vejledning og økonomi. Borgernes store engagement er en styrke og er med til at gøre egnen til et levende og attraktivt sted at bosætte sig. Derfor skal der arbejdes målrettet på at overdrage mere ansvar for udviklingen af lokale forhold til borgere.

RENT LIV
på Skiveegnen

SKIVEKOMMUNE

Bosætningsstrategi 2014-2018
Skive Kommune

Juni 2014

www.skive.dk

Skive Byfond og Bygningsforbedringsudvalg

Skive Byfond blev stiftet af Skive Byråd i 1996. Fondens formål er at virke for bevarelse af arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde huse og miljøer i Skive Kommune. Bygningsforbedringsudvalget blev oprettet i 2002 på grundlag af byfornyelsesloven. Fonden og Bygningsforbedringsudvalget har i princippet samme formål.

Støtte fra Skive Byfond gives som rente- og afdragsfrie lån med pant i den ejendom, hvor restaureringen/ ombygningen finder sted. Lånene forfalder ved ejerskifte. Der gives ikke lån til arbejder, der er påbegyndt eller gennemført. Fonden kan i særlige tilfælde afholde udgifter til rådgiver, betegnet arkitektbistand.

Bygningsforbedringsudvalget kan yde støtte til alle ejer- og andelsboliger til særlige formål. Støtten ydes i form af kontant tilskud, der skal betales tilbage, hvis ejendommen sælges eller skifter status indenfor 20 år.

Skive Byfond er oprettet med det formål at yde støtte og lån til bevaring af arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde huse og miljøer i Skive Kommune.

Skive Byfond tildeler rente og afdragsfrie lån til ejere og brugere af private ejendomme i Skive Kommune. Der kan ansøges om lån til udvendige arbejder, der forbedrer bygningerne både æstetisk og teknisk. Lånet skal betales tilbage til fonden ved ejerskifte. Lån tildeles, efter ansøgning, af fondens bestyrelse.

Skive Byfond
Marts 2011

Styregruppen i Hem har, på baggrund af borgernes ønsker, peget på fire overskrifter, som skal udgøre omdrejningspunkterne for arbejdet med et områdefornyelsesprogram for Hem.

- Grønnere og skønnere
- Byrum
- Trafik og Stier
- Kultur og Fællesskaber

De fire indsatsområder korresponderer alle med de overordnede rammer for områdefornyelse, som Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har udstukket.

Grønnere og Skønnere

Væsentligheden af grøn-blå oaser i Hem bliver understreget igen og igen af borgerne i Hem, og de ønsker under overskriften Grønnere og Skønnere dels at styrke muligheden for at færdes i forskønnede grønne rum, dels at understrege Hems grønne profil.

Den grønne profil prioriteres også højt på Hem Skole. Her søger man, gennem mange forskellige projekter og ophold i naturen, at styrke børnenes forståelse af, at de er medansvarlige for naturen og miljøet.

Under overskriften Grønnere og Skønnere vil man bl.a. skabe et søområde ved den sydøstlige indfaldsvej til byen; et søområde som skal være tilgængeligt for byens borgere med stiforløb og bænke og et rigt dyre- og planteliv.

I byens nordøstlige del ligger der et større grønt område med hundeskov og legeplads; området er præget af nedslidning og behov for forskønnelse. Borgerne betragter området som attraktivt, og med forbedrede faciliteter vil det, i et samspil med faciliteterne omkring Stationen, styrke området som et lokalt møde- og samlingssted.

Ballingvej

Søområde v. Brøndumvej inkl. Branddam

På begge sider af Ballingvej ved indkørslen til Hem skabes to søområder. På venstre side af vejen skabes et stort søområde på ca. 2 ha. Søområdet skal fungere som et naturskønt og rekreativt åndehul for byens borgere og omkranses af stiforløb og bænke. Søområdet skal desuden fungere som en blå-grøn oase, det giver forbedrede betingelser for dyre- og planteliv.

På højre side af vejen ligger en lille tilgroet og hengemt branddam. Denne vil blive oprenset og omgivelserne forskønnet og fritlagt.

Udover de rekreative og naturmæssige kvaliteter vil områderne også fungere som et blå-grønt og naturskønt blikfang ved indkørslen til byen.

Hundeskoven og Blyparken

Hundeskoven og Blyparken i byens nordøstlige hjørne trænger til et betydeligt løft. Områderne skal, sammen med STATIONEN, udvikles til et samlet naturskønt oplevelsesområde langs cykelstien på det gamle jernbanetracé på den tidligere Vestsallingbane.

Blyparken skal tilføres få, men markante legeredskaber samt et madpakkehus med tilhørende bålsted. Der er desuden overvejelser om at opstille shelters til overnattende – lokale borgere såvel som turister.

Hundeskoven skal have forbedrede stiforløb, og der skal ske en oprydning i den eksisterende bevoksning, således at tilgængeligheden øges.

Generelt skal der skabes bedre sammenhæng og åbenhed gennem en nytænkning af det grønne. Begrønningen skal gentænkes med henblik på at åbne området op og understøtte oplevelsen af ét samlet oplevelsesområde – såvel for de lokale som gående og cyklende besøgende, der måtte ankomme ad banestien.

Bålhygge i Blyparken. Området, hvor Blyparken i dag ligger, har tidligere været brugt til afbrænding af blyholdigt ledningsmateriale mm., men er i dag oprenset – deraf navnet.

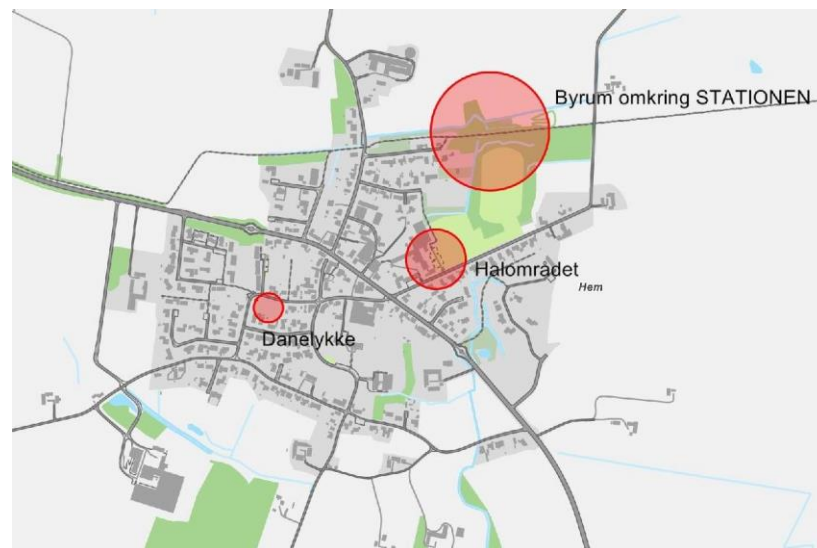
Byrum

Det er væsentligt for Hem-borgerne, at have gode udendørs rum at mødes med hinanden i, og det har ligget borgerne på sinde, at de gode mødesteder er fordelt ud i byen, således at der er oplagte mødesteder for borgerne på begge sider af Ballingvej.

Området omkring hal og skole samt området omkring den gamle station udgør de to primære byrum eller mødesteder i byen, som har behov for at blive udviklet og tilført kvalitet.

Særligt området foran hallen er nedslidt og inviterer ikke til leg og ophold, sådan som et centralt opholdssted burde. Det er derfor målet, at skabe fysiske rammer der indbyder til leg og ophold, og som samtidigt leder naturligt ind i hallen. Det er væsentligt, at områdets børn og unge oplever, at der etableres et mødested, der binder skole og hal sammen til et sammenhængende hele.

På områderne omkring Stationen og Danelykke vil man gennem forskønnelse skabe rammer for ophold, leg og læring for alle aldersgrupper.

Halområdet

Hem Hallen udgør sammen med Hem Børnehave og Skole et helt centralt samlingspunkt for borgerne i Hem.

Området foran hallen skal sammentænkes med løsninger for skolegården og indgangen til skolen, som er under forandring pga. nybyggeri. Den nuværende P-plads flyttes, og på det fritlagte område skal der skabes ét sammenhængende rekreativt oplevelsesområde – særligt med fokus på byens børn og unge.

Området skal indrettes, så det skaber rum, der inviterer til leg og bevægelse og ophold.

Områdets aktiviteter skal desuden indrettes, så det virker som en indgangsportal, der naturligt leder ind til Hem Hallen, som ligger lidt tilbagetrukket og uden synlig indgang.

Ikke mindst skal der åbnes op i det grønne bælte v. hallen, således at der skabes sammenhæng mellem halområdet og de omkringliggende bold- og tennisbaner.

For-området til Hem Hallen

Bænke i byen

Nærhed, levende nabo- og fællesskaber og mødesteder er af afgørende værdi for borgerne i Hem, hvorfor møde- og opholdsstederne – både de små og de store – er af så stor betydning. Der skal derfor opstilles et antal bænke fordelt rundt i byen, således at man kan slå sig ned og få et hvil og en snak.

Byrum omkring STATIONEN

Området omkring den gamle stationsbygning skal styrkes som et centralt mødested i Hem. Området fungerer bl.a. som udeskole for Hem Skoles elever og som et samlingssted for byens borgere og enkelte foreninger.

Stationsområde skal styrkes på oplevelsessiden gennem forskønnelse. Det er bl.a. tanken, i et samarbejde med Hem Skole og dets elever, at skabe en lokal skulpturpark i et samspil mellem kunstnere og elever. Endvidere overvejes det at understøtte fortællingen om stedets historie ved eksempelvis at etablere et kort skinneforløb med togvogn eller lign.

Stationen skal være et sted, hvor både historie, kultur og natur synliggøres for såvel lokale som passerende på Salling Natursti som er beliggende på den gamle vestsallingbanes trace.

STATIONEN

Danelykke

Der er på Danelykke flere små grønne områder i forlængelse af hinanden med bl.a. en lille legeplads.

På det ene område, som ofte oversvømmes, etableres en lille blå-grøn sanseoase med mulighed for at bruge vandet som afsæt for leg. Det kunne eksempelvis være trædesten, legeredskaber til vand, siv og anden beplantning.

Trafik og Stier

SKIVEKOMMUNE

Hem har over årene i høj grad udviklet sig omkring Ballingvej, som er hovedvejen fra Skive til Balling og Rødding. Ballingvej gennemskærer Hem, og den er præget af meget gennemkørende (tung) trafik. Det betyder dels, at byen i nogen grad vender ryggen til Ballingvej, dels at Ballingvej deler byen i to dele.

Det er målsætningen, at skabe en forandring, der bidrager til at tydeliggøre oplevelsen af ét sammenhængende Hem; en by som fremstår med sjæl og egen identitet, når man passerer, og en by der inviterer til at gøre stop i.

Dette vil man bl.a. gøre gennem en forskønnelse og begrønning af indfaldsvejene, gennem bedre belysning langs hovedgaden og andre initiativer, der kalder på nysgerrigheden og opmærksomheden.

Man ønsker desuden at binde de spredte stiforløb i byen sammen til et sammenhængende hele og derved skabe mulighed for, at borgerne kan bevæge sig "byen rundt" i et sammenhængende forløb.

Stiforløb gennem Hem på det gamle jernbanetracé fra Vestsallingbanen.

Forskønnelse af hovedgaden

Ballingvej udgør indgangen til Hem og skal ændres, således at den virker samlende og indbydende og markerer byen og dens identitet.

Dette skal bl.a. ske ved at byporte og chikaner ved ind- og udkørsel forskønnes med anden beplantning og evt. belægning og markerer tydelig indkørsel til byen.

Der skal etableres allétræer eller lign. langs vejforløbet gennem byen. Og ikke mindst etableres ny gadebelysning som skal skabe en mere varm og "intim" oplysning af gaden, så der signaleres byrum fremfor landevej.

Der skabes desuden en buslomme med busholdeplads og buskur midt på hovedgaden for de mange pendlere til Skive.

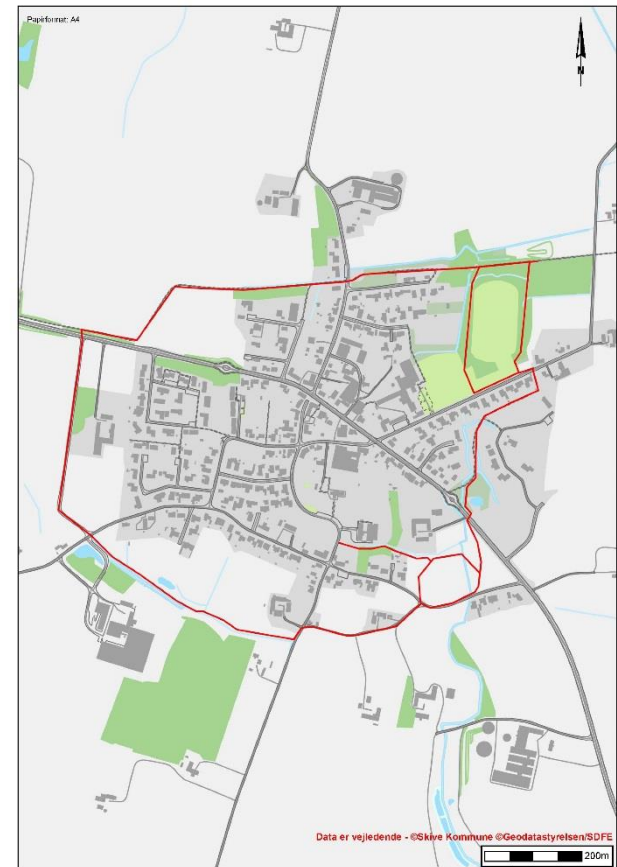

Ballingvej – hovedgaden – i retning mod Skive

Stiforløb rundt om byen

De stiforløb, der er i Hem, bindes så vidt muligt sammen gennem anlægning af nye forbindelsesstier, således at det bliver muligt at bevæge sig rundt om byen i et sammenhængende forløb.

Forløbet forbinder også de væsentlige mødesteder i byen, og der etableres bænke samt træningsfaciliteter undervejs på forløbene til brugerne. På Hindborgvej etableres vejbumper hvor sti- og vejforløb krydser hinanden.

Kultur og Fællesskaber

Hem-borgerne har et aktivt forenings- og fritidsliv (se foreningsoversigt i bilag) og rigtigt gode traditioner for at dyrke fællesskaberne i deres by.

Der er imidlertid brug for nogle fælles platforme, hvor byens liv og kvaliteter kan synliggøres og tydeliggøres – såvel indadtil i byen som udadtil overfor potentielle tilflyttere og andre interesserede.

Der er desuden et ønske om at tænke i nye tiltag, som kan styrke fællesskaberne i byen, ligesom der er brug for at understøtte de nye byrum, som etableres, for at skabe de bedst mulige rammer for mødet og relationerne i byen. Et væsentligt led i at gøre Hem bæredygtigt også på sigt er fællesskaberne, som holder byen aktiv og levende. Temaet om nærhed og bæredygtighed skal omsættes i handling!

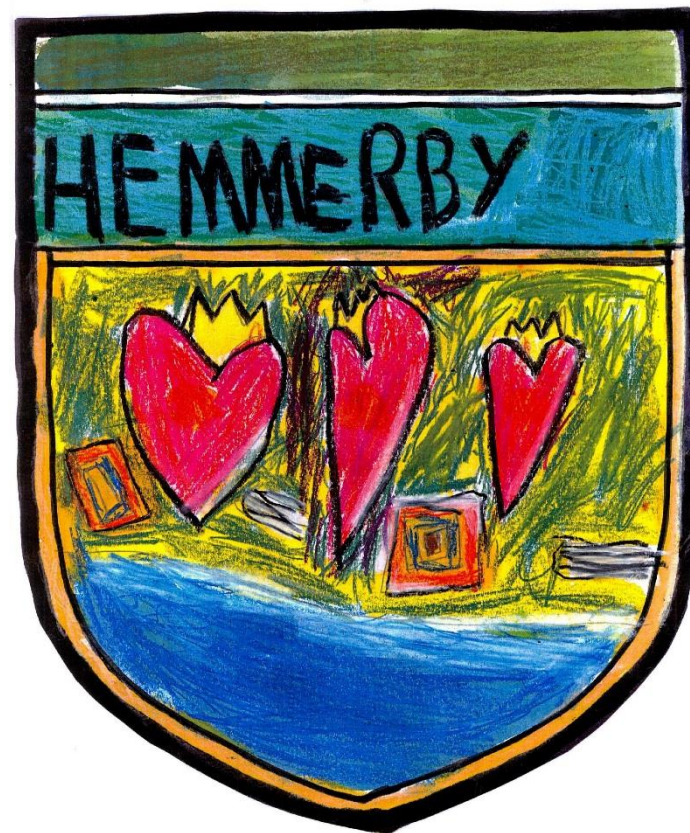
Markering af nyfødte bysbørn v. indkørslen til Hem

Kommunikation

Hem skal have en stærk profil. Hem skal kendes såvel ind ad til i byen som ud ad til som *"Landsbyen i Nærheden"*, og byens aktiviteter og kvaliteter skal synliggøres på en samlet platform for såvel byens borgere som andre interesserede og potentielle tilflyttere.

Der skal således skabes en hjemmeside og en facebookside, der kan fungere som et blikfang for byen og som en samlende "opslagstavle" og et virtuelt mødested for byens borgere, forenings- og fritidsliv. Der skal opstilles infoskærme i bl.a. købmandsgård og hal, som kommunikerer byens aktiviteter.

Hems profil og værdier som *"Landsbyen i Nærheden"* skal understøttes af et logo.

Byvåben udarbejdet af elev på Hem Skole

Etablering af fælles mødesteder

Som et led i at udvikle de fælles mødesteder, ønsker man at afsætte midler, der kan virke til at øge anvendeligheden for brugerne. Det vil primært være til møblement og faciliteter inde og ude, der understøtter kulturelle og fællesskabende aktiviteter på stedet i form af eksempelvis udemøbler, overdække, udekøkken og lignende.

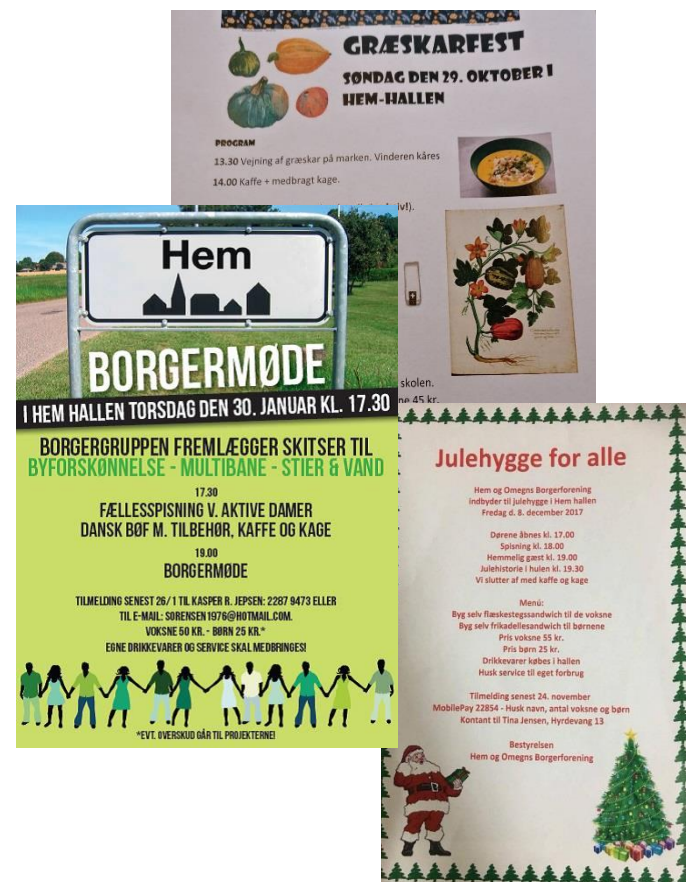

Blyparken

Pulje til borgeraktiviteter

Det skal etableres en pulje til finansiering af løbende aktiviteter og indslag af fællesskabende karakter for byens borgere og foreninger i løbet af de fem år områdefornyelsesprogrammet forløber.

Det kan eksempelvis være udgifter til afprøvning af nye arrangementer, festlige markeringer, indvielser af områdefornyelsens indsatser etc. Puljen giver mulighed for at prioritere sociale arrangementer, der forventeligt vil opstå, som led i den dynamiske udviklingsproces byen vil gennemleve. En udvikling som vil betyde, at ideer og muligheder dukker op, som ikke kan forudses og planlægges i programskrivningsfasen.

Budget, tids- og handlingsplan

Der er reserveret 2 mio. kr. fra Trafik,- Bygge og Boligstyrelsen. Sammen med 4 mio. kr. fra Skive Kommune udgør områdefornyelsens samlede budget 6 mio. kr. Disponeringen af disse midler fremgår af budget-, tids- og handlingsplanen.

Der er en mulighed for supplerende finansiering med lokale og eksterne fondsmidler, foruden private investeringer.

Områdefornyelsen planlægges med en gennemførelsesperiode på fem år.

Hem, Skive Kommune		Andel af budget		Udførelse - (hele 1.000 kr)					
	Budget	Stat	Kommune	2018 og før	2019	2020	2021	2022	2023
Program - budget	I alt								
Planlægning og borgerinddragelse									
planlægningsfasen - rådgivning og beboerinddragelse	240.000	80.000	160.000						
Gennemførelsesperioden - rådgivning og beboerinddragelse	360.000	120.000	240.000						
Beboerinddragelse	60.000	20.000	40.000						
Konsulentbistand - arkitekt, ingeniør mv.	180.000	60.000	120.000						
I alt	840.000	280.000	560.000						
Delprojekter med refusion	Deltbudget:								
Grønnere og Skønnere									
Sømråde v. Brøndumvej inkl. Branddam	510.000	170.000	340.000		205.000	305.000			
Hundeskoven og Blyparken	540.000	180.000	360.000			250.000	290.000		
Byrum									
Halområdet	1.890.000	630.000	1.260.000	190.000	1.200.000	500.000			
Bænke i byen	45.000	15.000	30.000					45.000	
Byrum omkring stationen	300.000	100.000	200.000			200.000	100.000		
Danelykke	150.000	50.000	100.000					150.000	
Trafik og Stier									
Forsknelse af hovedgaden	825.000	275.000	550.000		550.000	275.000			
Stiforløb rundt om byen	450.000	150.000	300.000					300.000	150.000
Kultur og Fællesskaber									
Kommunikation	150.000	50.000	100.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Etablering af fælles mødested	150.000	50.000	100.000				100.000	50.000	
Pulje til borgeraktiviteter	150.000	50.000	100.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Samlede udgifter til områdefornyelse - i alt	6.000.000	2.000.000	4.000.000						

Investeringsredegørelse

I forbindelse med byfornyelsesprogrammet skal der udarbejdes en investeringsredegørelse, som angiver mulighederne for offentlige og især private investeringer i området, der er omfattet af områdefornyelse.

Investeringsredegørelsen er et redskab, som kan hjælpe kommunen og andre interessenter i og omkring Hem med at rette opmærksomhed på byens uudnyttede økonomiske potentialer og skabe forudsætninger for øgede private investeringer i byen.

Udover de investerede midler i form af støtten fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen på 2 mio. kr. og støtten fra Skive Kommune på 4 mio.kr., vil der med stor sandsynlighed blive foretaget en række øvrige investeringer i forbindelse med områdefornyelsen. Hertil kommer de investeringer, som var planlagte inden områdefornyelsen blev besluttet.

Tiltag under områdefornyelsen vil erfaringsmæssigt medføre igangsætning af forbedringer i den eksisterende bygningsmasse, så som vedligeholdelse og udvidelser hos både forretningsdrivende og private. Man ved erfaringsmæssigt, at når stat og kommune investerer i områdefornyelse, så giver det private følgeinvesteringer i størrelsesordenen, at én investeret krone giver 5,4 kr. igen i de mindre byer og 2,4 kr. i det større byer.

I det følgende beskrives kort tiltag og investeringer, som

sammen med områdefornyelsens midler, kan medvirke til at løfte Hem og styrke grundlaget for yderligere investeringer.

Virksomhedsnetværk

Hem har en række små driftige virksomheder med få beskæftigede og et stort opland i nærheden. Der er interesse blandt arbejdsgruppedeltagerne for at skabe bedre vilkår for de lokale erhvervsdrivende i Hem, og der kunne eksempelvis skabes et lokalt netværk i Hem for erhvervsdrivende, hvor de kan sparre med hinanden og skabe de bedst mulige vilkår for vækst og udvikling.

Klondykeområdet i centrum

På et område i centrum af byen, hvor den tidligere Hem Maskinfabrik lå, er der et stort areal, som ligger uudnyttet hen. Grunden er privatejet, men borgerne har flere ideer til, hvordan dette område kan inddrages til nye projekter. Dels har der været tanke om, at der kunne etableres fælles dyrkning af afgrøder eller fælles drivhuse. Dels har der været overvejelser om at lave et bofællesskab med udgangspunkt i nye plus-energihuse, hvor der kunne tænkes en række forskellige bæredygtige løsninger ind.

Styregruppen vil gå i dialog med ejeren om løsninger, som kan supplere områdefornyelsesinitiativerne i byen.

Nybyggerier og renoveringer

Der er investeringer i nybyggeri og renoveringer på bedding i Hem i øjeblikket.

Den gamle nedlagte købmandsbutik, placeret i et markant gammelt byggeri centralt i byen, er netop blevet solgt til en lokal erhvervsdrivende og påtænkes nedrevet. På grunden opføres i stedet 4-6 dobbelthuse i ét plan til salg eller leje. Om end der endnu ikke foreligger tegninger på projektet, er der efterspørgsel efter de nye boliger, og tre boliger er allerede reserveret.

Hem Børnehave har gennem en lang årrække haft til huse i en barak ved skolen; pavillonen er imidlertid blevet ramt at skimmelsvamp og skal nedrives. Der bliver derfor opført en helt ny børnehave i det kommende år. Beliggenheden bliver en anden end den nuværende, men fortsat i tilknytning til skolen.

Høstmarked

I styregruppen arbejdes der på at skabe et årligt høstmarked i Hem fra 2019. Høstmarkedet skal virke som et udstillingsvindue for de mange lokale erhvervsdrivende. Her kan de præsentere deres produkter for såvel de lokale borgere som andre interesserede, de kan skabe netværk og øge kundegrundlaget. Høstmarkedet skal desuden medvirke til at sætte Hem på dagsordenen i et større opland.

Den grønne profil

Arbejdet med bæredygtighed i al sin bredde vil kunne give et frugtbart samarbejde mellem kommune og lokalområde om at skabe og afprøve nye løsninger i dialog med borgerne.

Det kunne eksempelvis være fælleskørsel, delebiler, energitjek af alle husstande, grønne løsninger i byen, legeredskaber produceret af certificerede træsorter, energirigtigt byggeri, lokale fødevarefællesskaber etc.

At gøre en grøn, bæredygtig profil til Hems varemærke vil givetvis også være attraktivt for nye beboere.

Fonde

Som led i processen med at forny indgangsarealet ved Hem Hallen, området omkring STATIONEN, etablering af sø ved Brøndumvej og ikke mindst når det gælder fællesskabende tiltag planlægger styregruppen at søge supplerende fondsmidler, som kan bidrage til at volumen på aktiviteterne øges.

Lokal medfinansiering

Hems borgere har ved flere lejligheder vist betydelig økonomisk opbakning til lokale initiativer, når der har været behov for det; eksempelvis blev Hem Købmandsgaard reddet ved hjælp af borgeraktier. Netop nu pågår der en indsamling til en hjertestarter, og opbakningen har resulteret i midler til ikke blot én, men tre styk.

Organisering

Områdefornyelsen i Skive Kommune er forankret i Teknik, Miljø og Udvikling med politisk reference til Teknik- og Miljøudvalget. Da områdefornyelsesprojekter er tværfaglige, inddrages andre fagligheder og forvaltninger i processen efter behov.

Områdefornyelsen i Hem er initieret af en lokal gruppe som kalder sig "Styregruppen i Hem". Styregruppens medlemmer repræsenterer de største frivillige foreninger og institutioner i Hem.

Områdefornyelsen i Hem er organiseret således at Teknik, Miljø og Udvikling bærer det overordnede ansvar for gennemførelse af programmet samt overholdelse af budget og lovgivning, ligesom projektledelsesfunktionen er placeret i forvaltningen. Herunder er placeret den lokale styregruppe i Hem samt 4 arbejdsgrupper.

Teknik, Miljø og Udvikling varetager alle konkrete funktioner omkring projekternes udvikling og fremdrift, og træffer i samarbejde med styregruppen beslutninger om udformning og prioritering mm. I styregruppen sidder ni borgere fra Hem samt projektleder fra Teknik, Miljø og Udvikling og andre fagpersoner indenfor drift og anlæg.

I arbejdsgrupperne sidder borgere fra Hem, der frivilligt har meldt til sig til at deltage i områdefornyelsesprocessen. Derudover deltager medlemmerne fra koordinationsgruppen. Arbejdsgrupperne bidrager med at udpege, konkretisere og prioritere de konkrete indsatser i områdefornyelsen.

Foreninger i Hem

Hem og Omegns Borgerforening

Hem, Hindborg og Dølby Idrætsforening

KFUM Spejderne Hem

Aktive Damer

Hem Skytteforening af 1869

Jagtforeningen

Menighedsrådet ved Hem Kirke

Kontaktrådet v. Hem Ældrecenter

Venneforeningen v. Hem Ældrecenter

Hem Forsamlingshus

Hem Vandværk

Virksomheder i og omkring Hem

A2 living – Out- & Indoor Interiør
AnneMaia – ammerådgivning
Bakkegårdens vildt opdræt
Daddys Pizzeria
Dybdahl Byggeadministration
Dølbyvejens Gårdbutik
El-huset
Esager A Graphic Company
Evaldsen Gulve
Farmvisit
Grøntsagen – gårdbutik
Hanne Børsting, Kranio Sakral Terapeut
Heilskov Tømrer og Montage
Hem Elektro
Hem Group
Hem Forsamlingshus
Hem Købmandsgaard
Hem Vandværk
HB Gulve
Idyl Idyl, loppefund og catering
Jepsen - grafisk design
Jettes Hundeklip
Jytte Thomsen, musiker
Karins Kreative Idéer
Kjærulff Gårdbutik
Kjærulff og Lassen Tømrerfirma

Klinik for Fodterapi
Krarupgaard
Krarup Nygaard
Kurgården
Lenina Mikjær, healer
Martin Børsting Maskinstation
MBN Byg
Myntes Univers
Møibæk Nielsen Fragt
Nanna Jepsen, grafiker
Olive All – dansk hudpleje
Pedersborg Vin
Peter Søndergaard, psykolog
Salon Lis
Sebastians VVS
Søren Thorning Brugtbilsmarked
Skive Auto og El
Stald Mønster
Tømrermester Erik Dahl
Tømrermestrene Gjerulff og Lassen
Vognmand Claus Pedersen
Vognmand Jan Poulsen
Woody-Allan

Udarbejdelse

Program for områdefornyelse i Hem er udarbejdet af Forvaltning for Teknik, Miljø og Udvikling, Skive Kommune.

Tekst og Fotos: Forvaltning for Teknik, Miljø & Udvikling

Kort: Teknisk Forvaltning og Geodatastyrelsen

Øvrige illustrationer:

Målsætning og succeskriterier: Skive Folkeblad - www.skivefolkeblad.dk

Borgerinddragelse: Søren Kappel

Befolkningsudvikling og beskæftigelse: Søren Kappel

Hems Historie: Morten RydalHundeskoven og Blyparken: Facebook - Hem og omegns Borgerforening info & Hem City

Byrum omkring STATIONEN: Søren Kappel

Trafik og stier: Søren Kappel

Kultur og Fællesskaber: Facebook - Hem og omegns Borgerforening info & Hem City

Kommunikation: elev på Hem Skole

Etablering af fælles mødesteder: Søren Kappel

Pulje til borgeraktiviteter: Facebook - Hem og omegns Borgerforening info & Hem City

Styregruppen i Hem:

Helle Kappel Nielsen

Børge Rasmussen

Katrine Olesen

Morten Rydal

Heidi Poulsen

Karin Kristiansen

Birgitte Bjerre Balling

Lene S. Larsen

Jonas Nielsen

Skive Kommune

Forvaltning for Teknik, Miljø & Udvikling

Rådhuspladsen 2, 7800 Skive

tek@skivekommune.dk